Klasės ir Objektai Javoje

Mindaugas Karpinskas 2017

U0 - pakartoti...

Programa turi paklausti, kokį veiksmą vartotojas nori atlikti:

- A sugeneruoti atsitiktinį skaičių 1-100
- B sugeneruoti 10 atsitiktinių skaičių

Programa išspręskite trimis būdais:

- Naudojant tik while
- 2. Naudojant itk do-while
- 3. Naudojant ik **for**.

Turinys

Java klasės ir objektai

Objektinio programavimo paradigma Javoje

Java klasių savybės

enum tipas

[vadas (remember and repeat)

- Java yra objektinio programavimo kalba. Todėl jos visos programos kodas yra rašomas klasėse
- Visos Java programos apibrėžia klasės "būseną" ir "elgesį", būseną apibrėžiama klasės kintamaisiais, o elgesys – jos metodais.
- Klasės tipo egzemplioriai (objektai) realizuoja įvairias tos pačios klasės būsenas ir individualią elgseną.

[vadas (remember and repeat)

- Objektai naudoja metodus bendraujant tarpusavyje.
- Klasė apjungia savyje grupę kintamųjų.
- Klasių metodai apibrėžia objektų kintamųjų kitimo taisykles.
- Svarbu
- Išskirtinė grupė metodų, vadinamų klasių
 konstruktoriais, apibrėžia klasės kintamuosius
 ("būseną") naujo klasės egzemplioriaus kūrimo metu.

[vadas (remember and repeat)

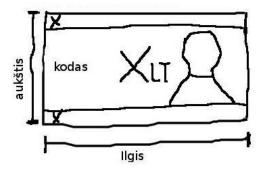
- Bet kuri klasė apibrėžia naują tipą analogišką Integer, String,
 Random, Scanner, ...
- Java kalba apibrėžia klasės laukų ir metodų sintaksės taisykles.
- Klasių laukams ir metodams galioja standartiniai objektinio programavimo elementai:
 - duomenų apgauba,
 - paveldimumas,
 - polimorfizmas,
 - perklojimas.

Aptarsim vėliau

Klasė

Klasė šablonas pagal kuria kuriami egzemplioriai Štai klasė, kuri nurodo kokias savybes gali turėti kiekvienas gaminamas pinigas(aukštis, ilgis, spalva, vertė, vaizduojamas žmogus).

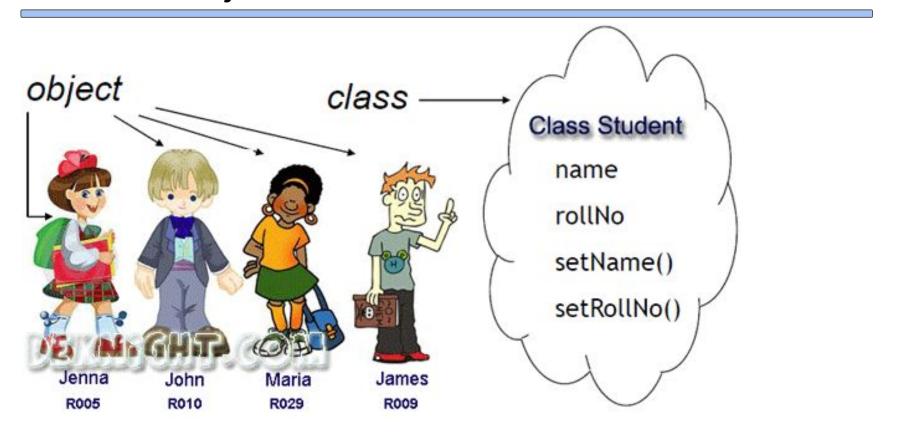
Tai yra tarsi šablonas, pagal kurį yra kuriami objektai(šiuo atveju - pinigai).

O štai tą klasę atvaizduojantis tikras apčiuopiamas objektas (klasės egzempiorius)

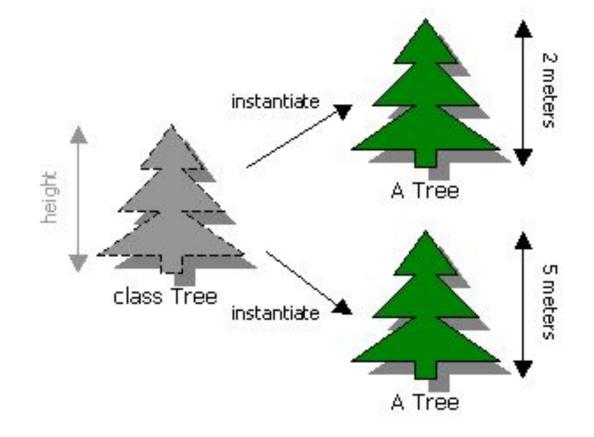

Class vs Object (šaltinis: http://www.c4learn.com/)

Class vs Object

Šaltinis: http://www.ustudy.in/

Klasės

 klasė (class) yra jos laukų (fields) (kintamųjų) ir metodų (methods, procedūros arba funkcijos) rinkinys. Metodai operuoja su tos pačios ir kitų klasių laukais

Circle Klasė

centre Jos laukai radius

circumference() ir metodai area()

Klasė

Klasės apibrėžimo sintaksė:

```
class ClassName [extends SuperClassName] [implements InterfaceName] {
        [fields declaration]
        [methods declaration]
}
```

Primityvi klase (be laukų ir metodų)

```
public class Circle {
    // my circle class
}
```

Pridedame laukus (kintamuosius): class Circle su laukais

Pridedame klasei *laukus*

```
public class Circle {
    public double x, y; // centre coordinate
    public double r; // radius of the circle
}
```

Klasės laukai (kintamieji) kartais vadinami egzemplioriaus (arba objekto) kintamaisiais.

Constructors

To create an instance of a class, all you have to do is write **new** before it. For example:

Random r = **new** Random();

IŠ:

Certified Associate Java Study Guide

PVZ

```
public static void main(String[] a) {
public class ConfigSvcProperty {
                                           ConfigSvcProperty property = new
  String component;
                                      ConfigSvcProperty();
  String context:
                                           property.component = "ABC Komponentas";
  String key;
                                           property.key = "Raktas";
                                           property.value = "reikšmė";
  String value;
  String type;
                                           System.out.println("Komp: " + property.component
                                                              + ", raktas: " + property.value
  boolean hasOverrides:
                                                              + " reikšmė: " +
                                      property.value);
```

PVZ

```
public static void main(String[] a) {
   ConfigSvcProperty property = new ConfigSvcProperty();
   property.component = "ABC Komponentas";
   property.key = "raktasX";
   property.value = "B";
   parodyk(property);
private static void parodyk(ConfigSvcProperty property) {
   System.out.println("Komp: " + property.component
           + ", raktas: " + property.value
           + "reikšmė: " + property.value);
```

Uzduotis1: Asmuo

- Sukurti naują tipą/klasę Asmuo su kintamaisiais(vardas, metai)
 - Asmuo (vardas, metai)

Klasės laukai be **static** žodelio!

- main metode sukurti 5 egzempliorius, objektus Asmuo. Kiekvienam iš egzempliorių priskirti kitą vardą ir metus
- Atspausdinti vardus ir metus

```
PVZ
public class Circle {
    public double x, y;
    public double r;
}
```

Uzduotis1

```
public class Asmuo {
     String vardas;
     int metai;
class Uzduotis1 {
     public static void main(String[] args) {
```

Uzduotis1

```
public class Asmuo {
     String vardas;
     int metai;
class Uzduotis1 {
     public static void main(String[] args) {
           Asmuo a1 = new Asmuo();
           a1.vardas = "Jonas";
           a1.metai = 20;
           Asmuo a2 = new Asmuo();
           a2.vardas = "Simonas";
           a2.metai = 40;
                                                 5 kintamieji
           <...>
           System. out. println ("Pirmas vardas" + a1. vardas
                                        + " ir metai " + a1.metai);
```

Papildome klasę jos metodais

- Klasė tik su savo laukais yra "negyva", jų reikšmes gali keisti tik kitų klasių metodai, kuriems keblu palaikyti vieningą klasės elgesį
- Apibrėžyi toje pačioje klasėje metodai nurodo vieningą klasės laukų kitimo elgseną. Metodai rašomi po visų klasės laukų apibrėžimo, nors tai nėra privaloma taisyklė.
- Klasės metodų apibrėžimo sintaksė:

```
type MethodName (parameter-list){
    Method-body;
}
```

Papildome klasę Circle jos metodais

```
public class Circle {
    public double x, y; // centre of the circle
   public double r; // radius of circle
   //Methods to return circumference and area.
   public double circumference() {
        return 2*3.14*r;
                                           Method
    public double area() {
                                            Body
        return 3.14 * r * r;
```

Uzduotis1a: Asmuo (papildom metodu)

- Sukurti naują tipą/klasę Asmuo su kintamaisiais(vardas, metai)
 - Asmuo (vardas, metai)

Klasės laukai be **static** žodelio!

- main metode sukurti 5 egzempliorius, objektus Asmuo. Kiekvienam iš egzempliorių priskirti kitą vardą ir metus
- Atspausdinti vardus ir metus
- Klasė turi turėti metodą spausdink(); kuris išvestu į
 - konsole laukų reikšmes

Klasės metodai be static žodelio!

Kintamųjų tipas

- Bet kuri klasė apibrėžia savo vardo naują tipą. Klasė Circle apibrėžia naują
 Java duomenų tipą vardu Circle
- Circle ir kitos klasės gali naudoti šį duomenų tipą:
 - Circle aCircle;
 - Circle bCircle;

Naujus "tipus" galima panaudoti apibrėžiant masyvus

- Bet kuri klasė apibrėžia savo vardo naują tipą. Klasė Circle apibrėžia naują Java duomenų tipą vardu Circle
- Circle ir kitos klasės gali naudoti šį duomenų tipą:
 - Circle aCircle;
 - Circle bCircle;

- Bet kuri sukurta klasė gali būti panauduota apsibriažiant masyvus
- Jei galime susikurti Klasės kintamajį, tai galima susikuriti ir masyvo kintamajį panaudodami naują klasę:
 - Circle[] aCircles;
 - Circle[] bCircles;

An Example of Array Declaration

• The following declaration creates an array called **intArray** consisting of 10 values of type **int**:

```
int[] intArray = new int[10];
```

 This easiest way to visualize arrays is to think of them as a linear collection of boxes, each of which is marked with its index number. You might therefore diagram the intArray variable by drawing something like this:

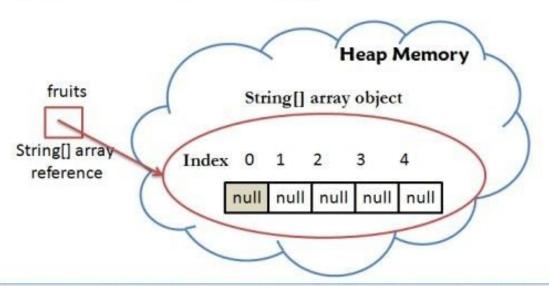
intArray									
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9

 Java automatically initializes each element of a newly created array to its default value, which is zero for numeric types, false for values of type boolean, and null for objects.

Declaring and Constructing a String Array

© theopentutorials.com

Statement: private String[] fruits = new String[5];

Once array is declared and constructed, elements gets default value based on their type. This is true regardless of where (local, instance or static) the array itself is declared and constructed.

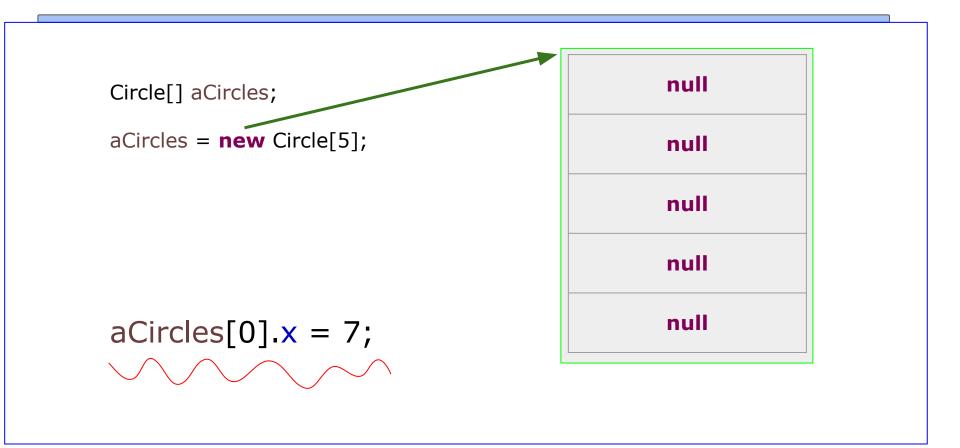
Default value for String is **null**

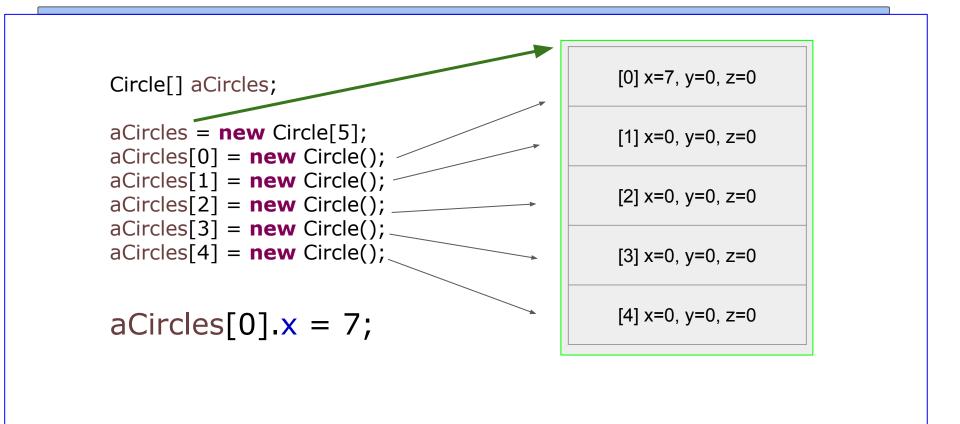
```
Circle[] aCircles;

aCircles = new Circle[5];
aCircles[1] = new Circle();
aCircles[2] = new Circle();
aCircles[3] = new Circle();
aCircles[4] = new Circle();
aCircles[5] = new Circle();
```



```
Circle[] aCircles;
aCircles = new Circle[5];
aCircles[0].x = 7;
```


Uzduotis1b: Asmuo (papildom masyvu)

- Sukurti naują tipą/klasę Asmuo su kintamaisiais(vardas, metai)
 - Asmuo (vardas, metai)

Klasės laukai be **static** žodelio!

Klasės metodai be **static** žodelio!

- main metode sukurti 5 egzempliorius, objektus Asmuo. Kiekvienam iš egzempliorių priskirti kitą vardą ir metus
- Atspausdinti vardus ir metus
- Klasė turi turėti metodą spausdink(); kuris išvestu į konsole laukų reikšmes
- Panaudoti Asmenų masyva

GC

Klasės Circle turinys

 aCircle, bCircle yra nuorodos į atminties adresą nuo kurio fiziškai yra talpinamas to tipo klasės egzemplioriaus kintamųjų ir metodų turinys. Jei egzempliorius neapibrėžtas, talpinama nuoroda į null

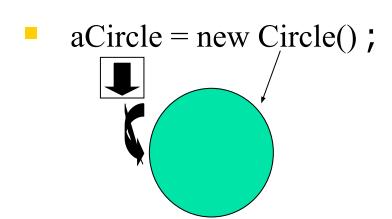
aCircle bCircle

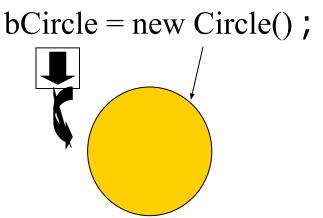
Abstrakti nuoroda (Null Reference)

Abstrakti nuoroda (Null Reference)

Klasės objekto (egzemplioriaus) sukūrimas

- Objektai kuriami dinamiškai (vykdymo metu) naudojant raktinį Java žodį new.
- aCircle ir bCircle tampa nuorodomis į Circle objektus

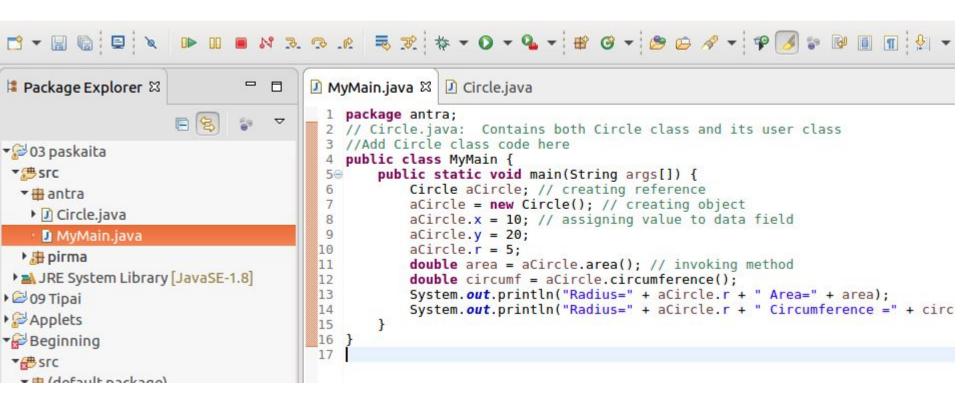

Uzduotis2 Klasės tipo objekto sukūrimas

- Sukurti naują Tipą/Klasė Circle su kintamaisiais:
 - 1. public double x, y; // centre of the circle
 - 2. public double r; // radius of circle
- Ir su dviem metodais:
 - 1. public double perimetras() (angl. circumference)
 - 2. public double plotas() (angl. area)

```
Panaudojimas PVZ:
Circle aCircle = new Circle();
Circle bCircle = new Circle();
bCircle = aCircle;
bCircle.x = 55.6;
bCircle.y = 100.6;
bCircle.r = 1000.0;
```

Klasės tipo objekto sukūrimas Uzduotis1

class Circle

```
class Circle {
    public double x, y; // centre of the circle
    public double r: // radius of circle
<...>
    // Methods to return circumference and area
    public double circumference() {
         return 2 * 3.14 * r;
    public double area() {
         return 3.14 * r * r;
```

Uzduotis2

```
public class Uzduotis2 {
    public static void main(String args[]) {
         Circle aCircle; // creating reference
         aCircle = new Circle(); // creating object
         aCircle.x = 10; // assigning value to data field
         aCircle.y = 20;
         aCircle.r = 5:
         double area = aCircle.area(); // invoking method
         double circumf = aCircle.circumference();
         System.out.println("Radius=" + aCircle.r + " Area=" + area);
         System.out.println("Radius=" + aCircle.r + " Circumference =" + circumf);
```

Klasės tipo objekto sukūrimas

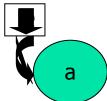
Circle aCircle = **new** Circle();

Circle bCircle = **new** Circle();

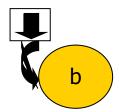
bCircle = aCircle;

Prieš priskyrimą

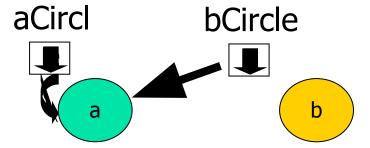

bCircle

Po priskyrimo

Automatinis atminties atlaisvinimas (Automatic garbage collection) GC

- Tarkime šis objektas neturi į save nuorodų ir todėl ateityje negali būti panaudotas.
- Tokie objektai tampa kandidatais automatiniam naudojamos atminties atlaisvinimui (garbage collection).
- Java periodiškai automatiškai suranda tokius objektus ir atlaisvina atmintį, kurią užima objektai be nuorodų.

Prieiga prie objekto Circle kintamųjų

***Prieiga panaši į C kalboje naudojamų struktūrų sintaksę.

ObjectName.VariableName
ObjectName.MethodName(parameter-list)

Circle aCircle = new Circle();

aCircle.x = 2.0 // initialize center and radius aCircle.y = 2.0 aCircle.r = 1.0

Objekto Circle metodų iškvietimas

Objekto metodų panaudojimas:

kreipiamės į aCircle metodą

```
Circle aCircle = new Circle();

double area;
aCircle.r = 1.0;
area = aCircle.area();
```

Klasės Circle panaudojimas

```
// Circle.java: Contains both Circle class and its user class
//Add Circle class code here
class MyMain {
  public static void main(String args[]) {
    Circle aCircle; // creating reference
    aCircle = new Circle(); // creating object
    aCircle.x = 10; // assigning value to data field
    aCircle.\mathbf{v} = 20;
    aCircle.\mathbf{r} = 5:
    double area = aCircle.area(); // invoking method
    double circumf = aCircle.circumference();
    System.out.println("Radius="+aCircle.r+" Area="+area);
    System.out.println("Radius="+aCircle.r+" Circumference ="+circumf);
```

Rezultatas

```
| Circle.java: Contains both Circle class and its user class
A//Add Circle class code here
 class MyMain
     public static void main(String args[])
        Circle aCircle; // creating reference
        aCircle = new Circle(); // creating object
        aCircle.x = 10; // assigning value to data field
        aCircle.v = 20;
        aCircle.r = 5:
        double area = aCircle.area(); // invoking method
        double circumf = aCircle.circumference():
        System.out.println("Radius="+aCircle.r+" Area="+area);
        System.out.println("Radius="+aCircle.r+" Circumference ="+circumf);
🚳 🖨 🔳 mindaugas@024-PC: ~/prg/ghx/main/all/adapter-framework/src/main/java
mindaugas@024-PC:~/prg/ghx/main/all/adapter-framework/src/main/java$ javac MyMain.java
mindaugas@024-PC:~/prg/ghx/main/all/adapter-framework/src/main/java$ java MyMain
Radius=5.0 Area=78.5
Radius=5.0 Circumference =31.400000000000002
mindaugas@024-PC:~/prg/ghx/main/all/adapter-framework/src/main/java$
```

Uzduotis3:

Sukurti klasę Prisiminimas, kurioje turime išsaugoti (private String informacija;) kintamajame pasinaudoje metodu:

issaugok(String manoUzrasai); (Klasė prisiminimas turi metodą issaugok)

Klasė turi turėti metodą: **void** spausdink() - kur išspausdina išsaugotą informaciją

Prisimename2

```
package It.codeacademy.sdudy;
public class Prisimename2 {
     public static void main(String[] args) {
          String manoUzrasai = "Aš studentas.";
                                                                 // sukuriamas kintamasis
          Prisiminimas priminimas = new Prisiminimas();
                                                                      // sukuriamas kintamasis 2
          priminimas.issaugok(manoUzrasai);
                                                                      // iškviečiamas metodas
          manoUzrasai = "Aš dėstytojas.";
                                                                 // priskirama nauja reikšmė kintamajam
          priminimas.spausdink();
                                                                 // kviečiamas metodas
          priminimas.issaugok(manoUzrasai);
                                                                      // iškviečiamas metodas su nauja reikšme
          priminimas.spausdink(); }}
                                                                 // iškviečiamas metodas
```

```
class Prisiminimas {
     private String informacija;
     void issaugok(String naujaInformacija) {
                                                                 Saugoma informacija: Aš studentas.
          this.informacija = naujaInformacija;}
                                                                 Saugoma informacija: Aš dėstytojas.
     void spausdink() {
```

+ informacija);

System.**out**.println("Saugoma informacija: "

Uzduotis3a:

Sukurti klasę Prisiminimas, kurioje turime išsaugoti (String informacija;) informaciją pasinaudoje metodu:

issaugok(String manoUzrasai); (Klasė prisiminimas turi metodą issaugok)

Klasė turi turėti metodą: **void** spausdink() - kur išspausdina išsaugotą informaciją

 Atsiranda papildomas reikalavimas, kad galima išsaugoti informacija tik tuo atveju jei eilutėje nėra žodžio "bananas"

Užduotis4: Adresas

ND!

- 1. Klasė Adresas visi laukai turi būti **private**
 - a. Šalis
 - b. Miestas
 - c. Gatvė
 - d. Namo numeris
 - e. Buto numeris
- 2. Adreso metodas išsaugo informaciją
- 3. Išspausdina informaciją parodykAdresa();

Užduotis: Adresas

Užduotis: Adresas

```
package lt.codeacademy.sdudy;
public class AdresoUzduotis {
    public static void main(String[] args) {
         Adresas manoAdresas = new Adresas();
         manoAdresas.issaugome("Lietuva", "Vilnius", "Antakaln"
"17a", "5");
         manoAdresas.parodykAdresa();
    }
}
```

Šalis: Lietuva Miestas: VIlnius Gatvė: Antakalnio Namo numeris: 17a

Buto numeris: 5

Užduotis: Adresas

Šalis: Lietuva Miestas: Vilnius Gatvė: Antakalnio Namo numeris: 17a Buto numeris: 5

enum tipas

```
// Diena.java: apibrėžia savaitės dienų pavadinimus
public enum Diena {
    PIRMADIENIS, ANTRADIENIS, TREČIADIENIS, KETVIRTADIENIS,
    PENKTADIENIS, ŠEŠTADIENIS, SEKMADIENIS
}
```

```
// DienaDemo.java: enum Diena panaudojimo pvz
public class DienaDemo {
 Diena diena:
 public DienaDemo(Diena diena) {
    this.diena = diena:
 public void apibudink() {
    switch (diena) {
      case PIRMADIENIS:
        System.out.println("Pirmadienis sunki diena.");
        break:
      case PENKTADIENIS:
        System.out.println("Penktadienis gerai.");
        break:
      case ŠEŠTADIENIS:
      case SEKMADIENIS:
        System.out.println("Išeiginė puiku.");
        break:
      default:
        System. out. println ("Elinė darbo diena.");
    } }}
```

enum tipas. enum Diena panaudojimo pvz

```
public static void main(String[] args) {
 DienaDemo pirmaDiena = new DienaDemo(Diena.PIRMADIENIS);
 pirmaDiena.apibudink();
 DienaDemo treciaDiena = new DienaDemo(Diena. TREČIADIENIS):
 treciaDiena.apibudink();
 DienaDemo penktaDiena = new DienaDemo(Diena.PENKTADIENIS);
 penktaDiena.apibudink();
 DienaDemo sestaDiena = new DienaDemo(Diena.ŠEŠTADIENIS);
 sestaDiena.apibudink();
 DienaDemo septintaDiena = new DienaDemo(Diena.SEKMADIENIS);
 septintaDiena.apibudink();
```

Pirmadienis sunki diena. Elinė darbo diena.

Penktadienis gerai. Išeiginė puiku.

lšeiginė puiku.

Rezultatas

```
public static void main(String[] args) {
       DienaDemo pirmaDiena = new DienaDemo (Diena. PIRMADIENIS);
       pirmaDiena.apibudink();
       DienaDemo treciaDiena = new DienaDemo (Diena, TREČIADIENIS):
       treciaDiena.apibudink();
       DienaDemo penktaDiena = new DienaDemo (Diena. PENKTADIENIS);
       penktaDiena.apibudink();
       DienaDemo sestaDiena = new DienaDemo(Diena. ŠEŠTADIENIS):
       sestaDiena.apibudink();
       DienaDemo septintaDiena = new DienaDemo (Diena. SEKMADIENIS);
       septintaDiena.apibudink();
        mindaugas@024-PC: ~/prg/ghx/main/all/adapter-framework/src/main/java
mindaugas@024-PC:~/prg/ghx/main/all/adapter-framework/src/main/java$ javac DienaDemo.java
^[[A^[[Amindaugas@024-PC:~/prg/ghx/main/all/adapter-framework/src/main/java$ java DienaDemo
Pirmadienis sunki diena.
Elinė darbo diena.
Penktadienis gerai.
Išeiginė puiku.
Išeiginė puiku.
```

ND

Uzduotis5: Enum

1. Tipas:

- 1. Alga
- 2. NT nuoma
- 3. Stipendija

enum Pajamos

public enum Pajamos {

```
Alga(1 "Darbo užmokastis atskaičius mokasčius")
                                                                         stipendija");
in
Pá
```

enum Pajamos

```
public enum Pajamos {
    Alga(1, "Darbo užmokestis atskaičius mokesčius"),
    UzNuoma(2, "NT ar kito turto nuomos pajamos"),
    Stipendija(3, "Universiteto, kolegijos ar profesinio rengimo centro mokama stipendija");
     int indeksas:
     String aprasymas;
    Pajamos(int i, String s) {
         indeksas = i:
         aprasymas = s;
```

Uzduotis7:

ND pabaigti!

- 1. Reikalinga klasė *DienoraščioĮrašas,* kuri turi:
 - a. Privačius laukus
 - i. Kada atliktas įrašas:
 - 1. diena skaičius
 - 2. Mėnuo enum
 - 3. Metai skaičius
 - 4. Savaités diena enum
 - ii. Apraša tekstas
 - b. Public metodus/elgsena
 - i. Galimybę nustatyti duomenis
 - ii. Galimybę atspausdinti duomenis
- 2. Pademonstruoti kaip veikia: 2-3 įrašai
- 3. Panaudokime masyvą ir leiskime vartotojui pridėti įrašus

Uzduotis7: Mano biudžetas - Finansai

Klasė, kuri apjungtu (pajamų/išlaidų kategorijos indeksą ir sumą [ir data, ir kt...])

Apsirašyti naujos klasės masyvą ir pabandyti priskirti reikšmes...

Prisiminkime

- Klasės, objektai ir metodai yra java kalbos objektinio programavimo pagrindas.
- Mes aptarėme:
 - Kaip parašyti klasę
 - Kaip sukurti tos klasės tipo objektus
 - Kaip apibrėžti klasės laukus ir metodus
 - Kaip naudotis klasės laukais ir metodais
 - o GC
 - Kaip sukurti ir naudotis vidinėmis klasėmis
 - Kaip sukurti ir panaudoti išvardinamąjį (enum) tipą

Klausimai